

Araştırmacılar yoksulluğun tanımlarını ve yoksulluk indekslerini tartışmakta, uluslararası kuruluşların konuya yaklaşımlarını karşılaştırmakta, Türkiye’de ve dúnnyada yoksul insanların davranışlarını incelemekte; dergiler dolusu makaleler, ciltler dolusu kitaplar yazılmaktadır.

Yoksul olmayanlar neden yoksulluğu tartışmaktadır? Birçoğu sosyal patlama korkusu ile, yani yoksulların isyan edip mevcut düzeni sarsacağı ve yoksul olmayanları rahatsız edeceği endişesi ile konuya kafa yormaktadır. Bir zamanlar bu sosyal patlama korkusuyla yatıp kalkanlar yoksulların en acil ihtiyaçlarını karşılamada hassas davranıyordu(!) Sosyal tehlikeyi bertaraf etmek için.

şimdilerde ise “dúnyanın efendileri” olarak bilinen ABD, AB ve yine bunların güdümündeki DB, IMF, DTÖ bu hassasiyetinden vazgeçti. “Efendiler” yaklaşık yirmi yılı aşkın bir süredir azgelişmiş/gelişmekte olan ülkelere yeni bazı iktisat politikaları dayattılar/telkin ettiler. Az gelişmiş/geri bıraktırmış ülkelerin egemenleri de, kendilerine telkin edilen bu politikaları uygulamaya başladılar. ABD’yi en son Irak’a yaptığı büyük patlama ve çıplak saldırılarıyla herkes biliyor ama AB konusunda kafalar karışık...Ve “İstanbul patlamalarıyla” bir kez daha (aslında hiç gündemden düşmeyen haliyle) gündem oldu. Çünkü; “Terör güc ve paylaşım kavgasının bir aracıdır, aynı zamanda da sonucudur...ve terörün ortadan kaldırılması büyüklerin sömürü ve işgali durdurmalarına bağlıdır. Çünkü terör canavarını yaratan bataklığı büyüklerin ezen gücü ve sömürüsü oluşturur.”

Dergimizin 10. sayısında “AB ve Çalışanların Sağlığı” başlıklı yazı bazı kişi ve çevrelerden tepkiler olsa da yeterli olmadı/olmadı. Gelecek tartışmalara bir gönderme, açılım olsun diye kısaca değinmeler: AB IMF politikalarının uygulanmasını Türkiye’den istedi çünkü; IMF’nin yönetiminde AB ülkelerinin payı yüzde 29.88’dir. AB organları Türkiye’de hızlı bir özelleştirmeyi savundu ve Türkiye’deki özelleştirmelerin yeterince hızlı yapılmadığını eleştirdi. Sözümona insan hakları ve demokrasi konusundaki tazdikleri bir yana çalışanların çıkarlarıyla taban tabana zıt uygulamalara, yasalara gerekçe oldular. Öyle ki 4857 sayılı İş Yasası’na duyulan ihtiyaçın arkasında yatan gerekçelerden biri de üyesi olunmak istenen AB müktesebatına uyum sağlamaktı. Yasa’nın genel gerekçesinde bu ihtiyaç şöyle dile getirildi; “AB”ye tam üyelik sürecinde Türk mevzuatında henüz bulunmayan, buna karşılık AB ülkelerini kendiliğinden bağlayan normların da Türk İş Hukuku’na kazandırılması gerekmektedir...” Ve ülkemizde çalışma yaşamını belirleyen yasa değişti. Çalışanlara kölelik düzeni getiren 4857 sayılı İş Yasası işverenlerin istediği gibi, göstermelik mualefetle beraber çalışanların tarihsel kazanımlarına rağmen meclisten geçti. Bu aynı zamanda bir AB Yasası’ydı elbette. 4857 ile beraber ne kadar yasa dışı uygulama varsa yasalılaştırıldı. AB ile Türkiye’ye ye çalışanlar için iyi şeyler(!) geleceğini düşünenlere/savunanlara en iyi yanıt 4857 oldu. Yine AB, IMF’nin Türkiye’de uyguladığı programları da tam gücüyle desteklemekteydi: Avrupa Parlamentosu, “Ülkeyi finansal krizden çıkarmak için gerekli olan ekonomik reformların uygulanmasında Türk Hükümeti tarafından yapılan girişimleri memnuniyetle karşılar; ekonomiye istikrar kazandırmak için gerçeleştirilen bu çabanın ürünlerini vermeye başladığına inanır(25.10.2001).” diyerek IMF kaskacında çalışanların ne hale getirileceğinin resmini o günlerden çizmişti. Ekleyebiliriz: Avrupa Komisyonu, Türkiye’de emekçilerin/çalışanların “mezarda emeklilik” olarak değerlendirdiği ve “Sosyal Güvenlik Reformu” adı altında sürdürölen, çalışanların haklarını gasp eden uygulamaları da desteklemekte ve bunlara acilen ihtiyaç olduğunu vurgulamaktadır: “Türk sosyal güvenlik sisteminde reform yapılması sürmekte olan bir süreçtir ve buna acilen ihtiyaç bulunmaktadır (8.11.2000).”

AB tarafından ihtiyaç duyulan Sosyal Güvenlik Reformu, 4857 sayılı İş Yasası ve ardından geleceklerle AB müktesebatına uyum ve çağdaşlık adı altında çalışanlar atomize edilmekte, işverene koşulsuz itaat edecek, “kimliksiz, kişiliksiz, kendisine güvenini kaybetmiş, geleceğe yönelik kaygısı derinleşmiş, gelecekten umudunu kesmiş, işverene koşulsuz biat eden, kendi kendini denetleyen işçiler” yaratılmaya çalışılmaktadır.

Çalışanlara yönelik tüm bu sermaye saldırısına rağmen Brezilya’nın güneyindeki işçi kenti Porto Alegre’den 23-28 Ocak 2003 tarihlerinde bir çığlık yükseldi: Dünya Sosyal Formu’nun üçüncüsü yüz bini aşkın kişinin katılımı ile gerçeleştirildi. “Başka Bir Dünya Mümkündür” sloganı katılımcıların kendi dillerinden haykırıldı. Aynı günlerde Dünya Ekonomik Formu da sermayenin merkezi New York’ta toplandı.

“Bizle görüşme yapın ya da yapmayın, biz yasaları/mevzuatları çıkartırız” anlayışı (En çarşıcı örneğini kendi alanımızda gördük: Çalışma Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği tarafından hazırlanan, “İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağı” ile işyeri hekimliği işveren insafına bırakılırken yıllardır bu alanda emek veren TTB by-pass ediliyor) yaşadığımız gibi ülkemizde ve AB’de de ekonomik ve sosyal entegrasyon arasındaki açığın büyümesine hizmet etmektedir.

Porto Alegre’den gelen mesajın (“Görevimiz, gerçekleri kabul etmemek için direnenlerin yalnızca kendi çıkarlarına dayalı bu dirençlerinin üstesinden gelmek ve bizleri daha iyi bir dünya hedefine ulaştıracak politikaların uygulanmasını sağlamaktır. Bize düşen sorumluluk, angaje olmanın kabul edilemez olduğu bu saldırılara karşı gelişen tepkileri bir araya getirmek, çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmek için harekete geçmektir.”) içeriği ve ayıklayıcılığı içinde söyleyen ve eyleyen dilimizi buluşturmak dileğiyle barışık, üretken ilişkiler içinde çoğalarak dostça kalm!